

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de partea vătămată Enachiev Ivan, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 25 martie 2021, în privința inculpatului

Enachiev Serghei XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>16.12.2016 – 01.12.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>10.01.2018 – 18.06.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>15.10.2019 – 26.05.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>23.10.2020 – 25.03.2021,</i>
	<i>10.06.2021 – 30.06.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 01 decembrie 2017, Enachiev Serghei a fost condamnat în baza art. 27, 186 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare și art. 320¹ Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 01.12.2017, cu includerea perioadei arestării preventive de la 23.12.2016 până la 22.01.2017 și de la 24.02.2017 până la 01.12.2017.

Procesul contravențional pe art. 105 Cod contravențional a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere contravențională.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 3946 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 02 noiembrie 2016, aproximativ ora 16.20, inculpatul Enachiev S., aflându-se în incinta magazinului „Colorit”, amplasat în XXXXXX XXX, XXXXXX, din intenții meschine, cu scopul sustragerii pe ascuns, a atentat la sustragerea perforatorului de model „SomaFix” la preț de 2799,99 lei, însă din motive ce nu depind de voința lui, nu a putut să ducă intenția sa criminală până la capăt, fiind observat de colaboratorii magazinului.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 27, 186 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Tot el, la 04 noiembrie 2016, aproximativ ora 11.00, din intenții meschine, aflându-se în incinta sălii comerciale SRL „Fidesco”, amplasată în XXXXXX XXX, XXXXXX, a sustras o sticlă de whisky „Jack Daniels”, cu volum de 1 l., la preț de 648 lei și o sticlă „Teachers”, cu volum de 0,75 l., la preț de 276,75 lei, cauzând victimei un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 924,75 lei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea prejudiciului în proporții considerabile.

Tot el, la 23 decembrie 2016, aproximativ orele 10.30, fiind împreună cu Camiliciu C. în salonul mașinii de marca „Mercedes C-200”, n.î. XXXXXX, în XXXXXX, XXXXXX, în apropierea casei nr. 107, dându-și seama de caracterul criminal al acțiunilor sale, cu scopul unui omor intenționat, a scos cuțit și i-a aplicat lui Camiliciu C. o lovitură în regiunea gâtului, prin ce i-a cauzat acestuia durere fizică, însă Camiliciu C. a reacționat la timp, i s-a împotrivit și îndată a părăsit locul infracțiunii, prin ce l-a împiedicat pe Enachiev S. să-și ducă intenția criminală până la capăt.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de omor intenționat.

Tot el, în pofida ordonanței de protecție eliberată pe 09.02.2017 de Judecătoria Comrat, ce-i interzice orice contact cu victimele violenței în familie, în aceeași zi, la 09 februarie 2017, aproximativ ora 20.00, aflându-se în casa, situată pe adresa XXXXXX, XXXXXX 107, în care locuiesc părinții săi - victimele violenței în familie: Enachiev I., născut la XXXXXX și Enachieva M., născută la XXXXXX, a provocat un scandal, a început a înjura și a-i amenința pe aceștia, astfel, în mod intenționat nu a executat măsurile de protecție a victimelor violenței în familie, stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție menționată.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor de protecția a victimelor violenței în familie, stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție.

Instanța a reținut că, inculpatul a recunoscut vina parțial, însă aceasta este dovedită integral prin probele administrate.

Totodată, fiind stabilit că la momentul comiterii infracțiunii din 04.11.2016, suma prejudiciului material cauzat părții vătămate nu depășește 1010 lei, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 105 Cod contravențional, ca sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului prin furt.

3. Părțile vătămate Enachiev I. și Enachieva M. au declarat apeluri, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanții au invocat că sentința este ilegală, or, nu a fost reflectată poziția apărării, fondată pe prevederile art. 21 din Constituție, art. 8 Cod de procedură penală și art. 6§2 din CEDO.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că a fost condamnat eronat, sentința în privința lui fiind imparțială, iar dosarul penal a fost fabricat.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 18 iunie 2019, apelurile părților vătămate au fost respinse ca nefondate.

A fost admis apelul inculpatului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Enachiev Serghei a fost achitat pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Procesul penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal a fost încetat, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută la art. 105 Cod contravențional, cu liberarea de răspundere contravențională deoarece a expirat termenul de prescripție.

Enachiev Serghei a fost condamnat în baza art. 27, 186 alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare și art. 320¹ Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 18.06.2019, cu includerea perioadei arestării preventive de la 23.12.2016 până la 22.01.2017, de la 10.02.2017 până la 12.02.2017 și de la 24.02.2017 până la 18.06.2019.

În corespundere cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, fiind stabilită deținerea inculpatului în condiții contrare art. 3 din CEDO pentru 772 zile, pedeapsa aplicată inculpatului a fost considerată stinsă, pe motivul executării de fapt.

Din contul inculpatului s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1526 lei.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a dat o apreciere justă probelor administrate și întemeiat a concluzionat asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 27, 186 alin. (1) și 320¹ Cod penal, însă eronat a considerat ca fiind dovedită vina acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Or, nu au fost prezentate probe suficiente care ar demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, acesta urmând a fi achitat, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Totodată, prima instanță greșit a soluționat episodul pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, indicând eronat în partea motivată a sentinței că *vinovăția inculpatului în învinuirea înaintată se confirmă integral*, iar în dispozitivul sentinței, instanța de fond

nu s-a expus asupra încetării procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, deși a soluționat cauza contravențională.

Astfel, inculpatul a fost învinuit că la 04 noiembrie 2016, aproximativ ora 11.00, din intenții meschine, aflându-se în incinta sălii comerciale SRL „Fidesco”, amplasată în XXXXXX XXX, XXXXXX, a sustras o sticlă de whisky „Jack Daniels”, cu volum de 1 l., la preț de 648 lei și o sticlă „Teachers”, cu volum de 0,75 l., la preț de 276,75 lei, în total în sumă de 924,75 lei, cauzând victimei un prejudiciu material considerabil.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea prejudiciului în proporții considerabile.

Însă, în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fapta acestuia urmând a fi încadrată pe art. 105 Cod contravențional, ca sustragerea în proporții mici a bunurilor proprietarului prin furt.

În același timp, instanța de fond a dat o apreciere justă probelor administrate și corect a conchis asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 27, 186 alin. (1) Cod penal.

Or, această concluzie rezultă din probele administrate, și anume, declarațiile părții vătămate Velicov D., ale martorului Roșca P. și probele scrise, care sunt consecutive și corespunde evenimentelor petrecute.

Deci, s-a constatat că la 02 noiembrie 2016, aproximativ ora 16.20, Enachiev S., aflându-se în incinta magazinului „Colorit”, amplasat în XXXXXX XXX, XXXXXX, din intenții meschine, cu scopul sustragerii pe ascuns a atentat la sustragerea perforatorului de model „SomaFix” la preț de 2799,99 lei, însă din motive ce nu depind de voința lui, nu a putut să ducă intenția sa criminală până la capăt, fiind observat de colaboratorii magazinului.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate pe art. 27, 186 alin. (1) Cod penal, ca tentativă de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

De asemenea, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal se confirmă prin declarațiile părților vătămate Enachiev I. și Enachieva M., ale inculpatului și probele scrise anexate la materialele cauzei.

Prin urmare, instanța de apel a constatată că, în pofida ordonanței de protecție eliberată pe 09.02.2017 de Judecătoria Comrat, ce-i interzice orice contact cu victimele violenței în familiei, în aceeași zi, la 09 februarie 2017, aproximativ la ora 20.00, aflându-se în casa, situată pe adresa XXXXXX, XXXXXX 107, în care locuiesc părinții săi - victimele violenței în familie: Enachiev I., născut la XXXXXX și Enachieva M., născută la XXXXXX, a provocat un scandal, a început a înjura și a-i amenința pe aceștia, astfel, în mod intenționat nu a executat măsurile de protecție a victimelor violenței în familie, stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție menționată.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 320¹ Cod penal, ca neexecutarea intenționată a măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie, stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție.

Prezența elementelor infracțiunii incriminate se atestă prin probele administrate, fiind dovedită pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal.

Totodată, solicitarea părților vătămate privind achitarea inculpatului este neîntemeiată, argumentele lor fiind contrare probelor administrate.

Iar afirmațiile inculpatului că nu și-a amenințat părinții și nu și-a permis să se poarte agresiv cu ei sunt irelevante, reprezentând o poziție de apărare și fiind combătute prin depozitiile părților vătămate și probele administrate.

În același timp, sunt nefondate argumentele părților vătămate că colaboratorii organului de urmărire penală, prin înșelăciune, i-au impus să semneze cererea privind tragerea la răspundere penală a fiului lor pentru încălcarea ordonanței de protecție. Or, partea vătămată Enachiev I., fost colaborator al poliției, apelând numărul 902 și informând că Enachiev S., după emiterea ordonanței din 09.02.2017, a provocat un scandal acasă, totodată, solicitând trimiterea unui grup la domiciliu, a conștientizat că acțiunile lui vor duce la consecințe negative în privința inculpatului. Prin urmare, afirmațiile apelanților că au fost impuși să semneze cererea privind luarea măsurilor față de fiul lor și intentarea în privința lui a cauzei penale sunt nefondate și nu constituie temei de achitare a inculpatului.

Astfel, au fost înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal, învinuirea înaintată în acest sens fiind bazată pe probe veridice directe, care demonstrează pe deplin faptul că acesta, intenționat, nu a executat măsurile de protecție a victimelor violenței în familie, stabilite prin ordonanța de protecție.

Deci, nu au fost stabilite temeuri de casare a sentinței în partea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal și achitare a inculpatului, apelurile părților vătămate urmând a fi respinse ca nefondate.

Mai mult, apelul suplimentar al părților vătămate a fost declarat împotriva sentinței integrale, inclusiv împotriva faptelor incriminate inculpatului în care nu figurează în calitate de părți vătămate, în această parte apelul fiind inadmisibil, aceștia fiind recunoscuți ca părți vătămate doar pe episodul privind comiterea infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

Recurenta a invocat că instanța de apel nu a analizat probele acuzării și nu le-a apreciat în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, fiecare separat și toate în coroborare, nefiind efectuată o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, concluzionând pripit că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

6. Conform deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 martie 2019, recursul a fost admis, casată decizia în partea achitării lui Enachiev Serghei pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia a fost menținută.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel a făcut referire la declarațiile victimei date în cadrul urmăririi penale că leziunile corporale au fost cauzate cu ciobul de sticlă nu corespund materialelor cauzei și circumstanțelor faptice. Dar, în instanța de apel partea vătămată a declarat că nu ține minte nimic, respectiv nu a confirmat că

leziunile i-au fost cauzate în urma tăierii cu un ciob de sticlă, iar instanța de apel nu a luat în calcul această discrepanță în declarații, făcând o analiză unilaterală a acestor circumstanțe.

Totodată, conform declarațiilor martorilor Curtev G. și Bașcavanji A., partea vătămată le-a comunicat că leziunile corporale în zona gâtului i-au fost cauzate de către Enachiev S., și anume, că acesta l-a lovit cu cuțitul în zona gâtului, în timpul ce se aflau în salonul automobilului.

Pe lângă aceasta, potrivit trimiterii-extras din 23.12.2016, lui Camilciu C. i-a fost stabilit diagnosticul: plagă înjunghiată de cuțit a țesuturilor moi în regiunea gâtului.

Conform procesului-verbal de cercetare la față locului din 23.12.2016, în cadrul cercetării a fost depistată și ridicată lama cuțitului, iar potrivit procesului-verbal de examinare din 23.12.2016, la gulerul scurtei, ridicată de la Camilciu C., a fost depistată o gaură cu dimensiunea de 1 cm. și pete de culoare brun roșietică.

Or, este pripită concluzia instanței de apel privind aprecierea probelor, iar instanța urma să verifice minuțios și obiectiv fiecare probă separat, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

7. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 25 martie 2021, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond justificat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Este întemeiată concluzia instanței de fond că intenția inculpatului la săvârșirea omorului intenționat rezultă din acțiunile lui, or, acesta a chibzuit și a planificat totul, l-a telefonat pe Camilciu C. și, sub diferite pretexte, l-a invitat la el acasă și, cu scopul de a-și realiza intenția îndreptată spre lipsirea de viață a ultimului, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea organului vital. Lovitura a fost aplicată cu forța, motiv din care cuțitul s-a rupt, iar inculpatul nu a putut să-și ducă intenția criminală până la capăt, deoarece partea vătămată a opus rezistență și a prevenit acțiunile îndreptate spre omorul lui.

Motivul omorului a fost răzbunarea, furia și ura, pe care el a simțit-o în ultimul timp față de Camilciu C., care l-a implicat în consumul de droguri, față de care a devenit dependent, fiindu-i distrusă viața, familia, bunul simț și rațiunea inculpatului, totodată, creându-i mai multe probleme pentru el și membrii familiei sale.

Scopul omorului a fost dorința inculpatului de a-l înlătura fizic pe Camilciu C. și de a se răzbuna și a obține compensare morală pentru problemele legate de dependența narcotică din cauza părții vătămate.

De asemenea, vinovăția inculpatului se confirmă prin actul de expertiză judiciară privind examinarea forțată a persoanei nr. 132 din 16.06.2017 prin care la Camilciu C. s-au constatat leziuni corporale în regiunea gâtului, partea stângă, care puteau fi cauzate de cuțit; trimiterea-extras din 23.12.2016, potrivit căreia lui Camilciu C. i-a fost stabilit diagnosticul: plagă înjunghiată de cuțit a țesuturilor moi în regiunea gâtului, cu mărimea de 0,5×0,5 cm., mai sus de claviculă cu 2 cm. de la marginea mușchiului cutiei toracice; procesul-verbal de cercetare la față locului din 23.12.2016, în cadrul cercetării fiind depistată și ridicată lama unui cuțit de bucătărie cu mânerul rupt; procesul-verbal de examinare din 23.12.2016, conform căruia la gulerul scurtei, ridicată de la Camilciu

C., a fost depistată o gaură cu dimensiunea de 1 cm. și pete de culoare brun roșietică, precum și prin declarațiile martorilor Cînalî V., Curtev G., Bașcivangi A. și Gagauz S.

8. Partea vătămată Enachiev Ivan, a declarat recurs ordinar, în care solicită *admiterea recursului împotriva deciziei instanței de apel din 25.03.2021 și pronunțarea unei noi hotărâri.*

Recurentul a invocat că nu este acord cu condamnarea fiului pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece acesta nu a avut intenția de a-l omorî pe Camilciu C. Probabil a fost un act de huliganism și putea fi aplicat art. 287 Cod penal.

Instanța de apel eronat a aplicat inculpatului două pedepse în același timp: *sentința Judecătorei Comrat din 05.11.2020 pe art. 201¹ alin. (2) 320¹ CP din 01.03.2021 5 ani și 8 luni; sentința Judecătorei Comrat din 01.12.2017 pe art. 27, alin. (2), 320 CP din 01.03.2021 7 ani și 6 luni.*

În drept, recursul este fondat pe art. 400-402, 405, 415 a. (1) p. 2) CPP.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens (*pct. 8. din decizie*).

Pe lângă aceasta, în corespundere cu art. 401 alin. (1) pct. 2), 3), alin. (2), 421, 429 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul și partea vătămată pot declara recurs ordinar în ce privește latura penală. Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

În sensul vizat, se reține că recursul ordinar declarat de Enachiev I., care este parte vătămată doar pe episodul infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal, privind dezacordul cu condamnarea inculpatului pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, nu are niciun suport legal, deoarece Enachiev I. nu este apărătorul sau reprezentantul legal al inculpatului, deci, nu este împuternicit potrivit legii să declare recurs ordinar în numele ultimului (*pct. 2. - 8. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al părții vătămate cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Enachiev Ivan, împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 25 martie 2021, în privința inculpatului Enachiev Serghei XXXX, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 16 iulie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun